

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 24.7.2020 r.
COM(2020) 337 final

2020/0154 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniające rozporządzenie (UE) 2016/1011 w odniesieniu do wyłączenia dotyczącego
niektórych walutowych wskaźników referencyjnych państw trzecich i wyznaczenia
zastępczych wskaźników referencyjnych dla niektórych wycofywanych wskaźników
referencyjnych**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2020) 284 final} - {SWD(2020) 142 final} - {SWD(2020) 143 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Przyczyny i cele wniosku

Pod pozycją „Gospodarka służąca ludziom” w programie prac Komisji na 2020 r. przewidziano dokonanie przeglądu rozporządzenia w sprawie finansowych wskaźników referencyjnych, tzw. „rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych”. Finansowe wskaźniki referencyjne to indeksy stanowiące odniesienie do określenia kwoty przypadającej do zapłaty z tytułu instrumentu finansowego lub umowy finansowej lub do określenia wartości instrumentu finansowego. Dzięki przyjęciu standardów w zakresie zarządzania i jakości danych w odniesieniu do wskaźników referencyjnych przywoływanych w umowach finansowych w rozporządzeniu o wskaźnikach referencyjnych dąży się do zwiększenia zaufania uczestników rynku kapitałowego do indeksów stosowanych w charakterze wskaźników referencyjnych w Unii. Sprzyja to podejmowanym przez Komisję staraniom na rzecz utworzenia unii rynków kapitałowych.

W rozporządzeniu o wskaźnikach referencyjnych na administratorów zarządzających finansowymi wskaźnikami referencyjnymi nałożono wymóg uzyskania zezwolenia, a także przewidziano wymogi dotyczące podmiotów przekazujących dane wejściowe na potrzeby obliczenia finansowego wskaźnika referencyjnego. Rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych reguluje również kwestie związane ze stosowaniem finansowych wskaźników referencyjnych¹. W przepisach rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych na podmioty nadzorowane przez UE (takie jak banki, firmy inwestycyjne, zakłady ubezpieczeń, UCITS²) nałożono w szczególności obowiązek stosowania wyłącznie tych indeksów, których administrator uzyskał zezwolenie. Wskaźniki referencyjne, którymi administruje się w państwach trzecich, mogą być stosowane w UE wyłącznie po poddaniu ich procedurze równoważności, uznania lub zatwierdzenia.

Rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych obowiązuje od stycznia 2018 r.³ Uczestnicy rynku unijnego mogą jednak nadal stosować wskaźniki referencyjne, którymi administruje się w państwie niebędącym członkiem UE – niezależnie od tego, czy przyjęto decyzję dotyczącą równoważności ani czy indeks został uznany lub zatwierdzony pod kątem jego wykorzystywania w Unii⁴ – do zakończenia funkcjonowania systemu przejściowego z końcem grudnia 2021 r.

1.1.1. Uporządkowane zaprzestanie opracowywania finansowych wskaźników referencyjnych

Z uwagi na wątpliwości, czy LIBOR należycie odzwierciedla sytuację panującą na danym rynku lub dane realia gospodarcze w kontekście pożyczek międzybankowych, właściwy organ krajowy ds. LIBOR (urząd nadzoru finansowego Zjednoczonego Królestwa (Financial Conduct Authority lub „FCA”)) ogłosił zamiar zaprzestania opracowywania LIBOR po 2021 r. We wszystkich swoich oświadczeniach publicznych FCA wyraźnie podkreślał, że w przypadku bezpowrotnej utraty reprezentatywności przez dany wskaźnik referencyjny podmioty nadzorowane muszą zaprzestać stosowania tego wskaźnika. Ponieważ LIBOR ustala się w oparciu o bardzo niewielką liczbę banków uczestniczących w panelu, przestał on adekwatnie odzwierciedlać sytuację panującą na danym rynku lub realia gospodarcze, pomiarowi których miał pierwotnie służyć – w rezultacie jego wartość może istotnie odbiegać od tych realiów oraz podlegać częstszym wahaniom.

Zgodnie z danymi przedstawionymi w przeprowadzonej przez Komisję ocenie skutków wiele instrumentów i umów finansowych odnoszących się do LIBOR nie osiągnie terminu zapadalności przed upływem planowanej daty zaprzestania opracowywania tego wskaźnika przewidzianej po roku 2021. Wiele spośród tych umów obejmuje dług emitowany przez podmioty nadzorowane, instrumenty dłużne utrzymywane w bilansie przez podmioty nadzorowane, portfel pożyczkowy podmiotów nadzorowanych oraz umowy na instrumenty pochodne, które podmioty te zawarły w celu zabezpieczenia swoich pozycji. Jak wspomniano powyżej, podmioty nadzorowane objęte zakresem unijnego rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych mogą stosować wyłącznie indeksy, które zostały dopuszczone jako zgodne z przepisami tego rozporządzenia.

Zaprzestanie opracowywania LIBOR będzie wiązało się z poważnymi konsekwencjami gospodarczymi, których unijne podmioty nadzorowane nie mogły przewidzieć przy zawieraniu wspomnianych umów charakteryzujących się niejednokrotnie dłuższym terminem zapadalności. Wiele z tych umów – w szczególności umowy zawarte przed przyjęciem rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych w 2016 r. – jest często pozbawione jakichkolwiek „rezerwowych” postanowień umownych na wypadek trwałego zaprzestania opracowywania stopy LIBOR. Zmiana postanowień tysięcy umów, które zawierają obecnie odniesienia do LIBOR, nie zawsze będzie możliwa w krótkim czasie pozostałym do przewidywanego zakończenia opracowywania LIBOR z końcem 2021 r.

Po trwałym zaprzestaniu opracowywania wskaźnika referencyjnego stóp procentowych, takiego jak LIBOR, wiele spośród aktualnie obowiązujących umów pożyczki, kredytu i depozytu oraz wiele umów na instrument pochodny byłoby pozbawione umownej stopy „rezerwowej” umożliwiającej stronom dalsze wywiązywanie się ze spoczywających na nich zobowiązań umownych.

Jeżeli nie przewidziano by żadnych środków zaradczych w tym zakresie, zaprzestanie opracowywania powszechnie stosowanego wskaźnika referencyjnego stóp procentowych wiązałoby się z negatywnymi konsekwencjami dla unijnych podmiotów nadzorowanych i ich kontrahentów, od których podmioty te pożyczają środki albo którym udzielają one pożyczek. Wszyscy kontrahenci działający na podstawie umów, w których powołano się na taki wskaźnik referencyjny i które nadal obowiązywałyby w dniu zaprzestania opracowywania tego wskaźnika, będą narażeni na brak pewności prawa w kwestii ważności spoczywających na nich zobowiązań umownych i egzekwowania tych zobowiązań. Grupa umów, na które zaprzestanie opracowywania powszechnie stosowanego wskaźnika referencyjnego stóp procentowych wywrze wpływ, obejmuje: 1) umowy dotyczące emisji długu przez podmioty nadzorowane; 2) umowy dotyczące długu utrzymywanego w bilansie przez podmioty nadzorowane; 3) umowy pożyczki; 4) umowy depozytu oraz 5) umowy na instrumenty pochodne. Znaczna część umów finansowych, w których powoływano się na powszechnie wykorzystywane wskaźniki referencyjne stóp procentowych, obejmuje podmioty nadzorowane wchodzące w zakres rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych. Brak pewności prawa i potencjalne negatywne skutki gospodarcze, jakie mogą towarzyszyć trudnościom w egzekwowaniu zobowiązań umownych, będą stanowiły zagrożenie dla stabilności finansowej w Unii.

Aby ograniczyć ryzyko niemożności wywiązania się z umowy i powiązane ryzyko dla stabilności finansowej, banki centralne w różnych obszarach walutowych powołały grupy robocze odpowiedzialne za zaproponowanie stopy rezerwowej, która miałaby zastosowanie do zastanego portfela umów odnoszących się do wycofywanych wskaźników referencyjnych stóp procentowych, i których to umów nie udało się renegocjować przed upływem terminu trwałego zaprzestania opracowywania danego wskaźnika referencyjnego. Na przykład komitet ds. alternatywnych stóp referencyjnych (Alternative Reference Rate Committee

(ARRC)) w Stanach Zjednoczonych zalecił stosowanie modelu kaskadowego obejmującego obliczanie stopy zastępczej w oparciu o jednodniową stopę wolną od ryzyka (SOFR) powiększoną o korektę z tytułu spreadu, aby zagwarantować, że stopa zastępcza będzie jak najwierniej odzwierciedlała właściwości gospodarcze wycofanego wskaźnika referencyjnego. Wspomniane stopy zastępcze służyłyby zatem odzwierciedleniu w jak najszerszym zakresie tego, co strony umowy zamierzały osiągnąć poprzez odniesienie się do wycofywanego wskaźnika referencyjnego.

W odniesieniu do wszystkich zaleceń dotyczących stopy zastępczej na potrzeby odziedziczonych umów stosuje się świadomą politykę, zgodnie z którą w żadnych nowych umowach (rozumianych jako umowy zawarte po zaprzestaniu opracowywania wskaźnika referencyjnego) nie można powoływać się na stopę zastępczą. Wynika to stąd, że stopa zastępcza jest najprawdopodobniej syntetyczną wersją wycofywanego wskaźnika referencyjnego, mającą na celu ułatwienie przejścia na korzystanie z nowej stopy. Na przykład stopa zastępcza dla stopy LIBOR w USD zostanie najprawdopodobniej obliczona na podstawie jednodniowej stopy pożyczkowej wolnej od ryzyka (SOFR) powiększonej o korektę z tytułu spreadu, aby odzwierciedlić historyczny spread między jednodniową stopą wolną od ryzyka a zastępowaną stopą LIBOR. Choć syntetyczna wersja wskaźnika referencyjnego powinna być dostatecznie stabilna, aby można było stosować ją na potrzeby likwidacji odziedziczonych portfeli, stosowanie tej stopy nie stanowi trwałego rozwiązania należycie odzwierciedlającego prospektywne koszty finansowania podmiotu nadzorowanego.

Nawet po udostępnieniu tych stóp zastępczych wprowadzenie zmian we wszystkich istniejących odziedziczonych umowach będzie jednak trudne, biorąc pod uwagę skalę zjawiska powoływania się na stopę LIBOR i bliski termin planowanego zaprzestania jej opracowywania.

Przeprowadzenie reformy rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych stanowi zatem odpowiednie narzędzie zapewniające możliwość ustanowienia nominalnej stopy zastępczej ograniczającej negatywny wpływ na pewność prawa i stabilność finansową, który może wystąpić w przypadku zaprzestania opracowywania stopy LIBOR lub dowolnego innego wskaźnika referencyjnego, którego wycofanie skutkowałoby poważnym zakłóceniem funkcjonowania rynków finansowych w Unii, bez udostępnienia takiej stopy zastępczej i jej jednoczesnego zintegrowania ze wszystkimi odziedziczonymi umowami, w których jedną ze stron jest podmiot nadzorowany objęty zakresem rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych.

1.1.2. *Kasowe kursy walutowe (spot)*

Choć kasowe kursy walutowe (*spot*) mają kluczowe znaczenie w gospodarce międzynarodowej, dla szeregu walut dostępne stopy przeważnie nie są regulowane i często odzwierciedlają politykę pieniężną banków centralnych. Banki centralne w niektórych państwach wprowadziły mechanizmy kontrolne ograniczające możliwość publikowania kasowych kursów walutowych (*spot*) poza obszarem ich jurysdykcji miejscowej. Poza zakazem publikacji kursów walutowych poza danym państwem (*off-shore*) niektóre państwa wprowadziły kontrole kapitałowe ograniczające możliwość przeliczania ich walut.

Ponieważ waluty tych państw nie mogą być swobodnie przeliczane, dostępność zabezpieczeń walutowych w danym państwie (*on-shore*), takich jak walutowe transakcje terminowe, swapy walutowe lub opcje walutowe, jest ograniczona. Popyt na narzędzia zabezpieczające przed wahaniami kursu waluty w tych państwach przewyższa płytką płynność oferowaną na rynku *on-shore*. W rezultacie europejskie instytucje finansowe rozwinęły rynki instrumentów pochodnych *off-shore*, które – z uwagi na wprowadzone ograniczenia w zakresie przeliczania

– rozlicza się w walucie bazowej podmiotu zabezpieczającego, odnosząc się jednak do kursów walutowych opublikowanych w chwili wygaśnięcia umowy zabezpieczenia. Podmioty zabezpieczają się zatem przed zmianą wartości walut objętych tego rodzaju ograniczeniami w zakresie przeliczania za pomocą umów na instrumenty pochodne *off-shore*. Umowy te obejmują instrumenty finansowe takie jak walutowe transakcje terminowe bez obowiązku dostawy i swapy bez obowiązku dostawy.

Jeżeli tego rodzaju kontrakty terminowe typu forward i swapy są oferowane przez unijny podmiot nadzorowany (bank będący dealerem)¹ i wprowadzane do obrotu w unijnym systemie obrotu lub za pośrednictwem unijnego podmiotu systematycznie internalizującego transakcje, zastosowanie kasowego kursu walutowego (*spot*) do ustalenia wysokości wypłaty należnej z tytułu kontraktu terminowego typu forward lub swapu uznaje się za przypadek „użycia” kasowego kursu walutowego, co sprawia, że kontrakty terminowe typu forward i swapy oferowane przez podmiot nadzorowany wchodzą w zakres rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych.

Po upływie aktualnie obowiązującego okresu przejściowego ustanowionego w art. 51 rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych odwołanie się do kasowego kursu walutowego (*spot*) w ramach walutowych transakcji terminowych i swapów będących przedmiotem obrotu w UE nie będzie już dopuszczalne. Oznacza to, że od 2022 r. unijne podmioty nadzorowane będą narażone na ryzyko utraty dostępu do wielu stóp wykorzystywanych do celów polityki publicznej, którymi administruje się poza UE, w tym kasowych kursów walutowych (*spot*), do których odniesiono się w umowach na instrumenty pochodne oferowanych przez te podmioty kontrahentom korporacyjnym, aby ułatwić im zarządzanie procesem codziennego zabezpieczania się przed ryzykiem walutowym.

Pilna potrzeba rozwiązania tego problemu wynika z faktu, że kwestie związane z wysokością kasowych kursów walutowych (*spot*) nie zostały uregulowane przez praktycznie żadną inną jurysdykcję poza UE. Brak stosownych przepisów sprawia, że stopy kasowych kursów walutowych (*spot*) nie mogą zostać poddane ocenie równoważności w ramach rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych. Nie można ich również uznać ani zatwierdzić do użytku w Unii zgodnie z przepisami rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych, ponieważ obydwa te mechanizmy wymagają z kolei istnienia pewnej formy regulacji i nadzoru. Reasumując, kasowe kursy walutowe (*spot*) nie są odpowiednie do tego, aby poddać je ocenie równoważności, zatwierdzić je bądź uznać przed upływem okresu przejściowego.

W związku z tym w niniejszym wniosku przewidziano wprowadzenie ukierunkowanych zmian w zakresie rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych, aby zapewnić spółkom europejskim możliwość zachowania dostępu do narzędzi zabezpieczających przed zmiennością walut, których nie da się w łatwy sposób przeliczyć na ich walutę bazową, gwarantując im tym samym możliwość bezproblemowego kontynuowania działalności gospodarczej za granicą po upływie okresu przejściowego z końcem 2021 r.

1.2. Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

W ramach polityki Unii Europejskiej w zakresie usług finansowych propaguje się pewność prawa i stabilność finansową. Ten cel polityczny obejmuje umowy mające kluczowe

¹ Podmiot nadzorowany w rozumieniu definicji przedstawionej w art. 3 ust. 1 pkt 17 lit. b) rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych. Należy ponadto zwrócić uwagę, że za podmiot stosujący wskaźnik referencyjny uznaje się wyłącznie bank będący dealerem oferujący instrument pochodny, a nie korporacyjnego klienta końcowego dążącego do zabezpieczenia swojej ekspozycji na ryzyko kursowe.

znaczenie w kontekście finansowania sektora bankowego UE. W ramach planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych Unia dąży do utworzenia ram prawnych zapewniających stabilność kredytów korporacyjnych, emisji długu przez jej sektor bankowy oraz sekurytyzacji.

Biorąc pod uwagę zapowiadane zaprzestanie opracowywania LIBOR po roku 2021, podmioty nadzorowane w Unii Europejskiej będą musiały zmierzyć się z problemem braku pewności prawa w odniesieniu do setek tysięcy umów finansowych. Aby uniknąć negatywnego wpływu tego zjawiska na zdolność europejskiego sektora bankowego do udzielania pożyczek, należy na możliwie jak najwcześniejszym etapie przedstawić wyjaśnienia dotyczące dostępności nominalnej stopy zastępczej, z której podmioty nadzorowane mogłyby korzystać w odniesieniu do wszystkich umów, w których powołano się na stopę LIBOR, z terminem zapadalności przypadającym po roku 2021. Zmiany, jakie planuje się wprowadzić w rozporządzeniu o wskaźnikach referencyjnych, są zatem następstwem zarówno unii rynków kapitałowych, jak i nowszych inicjatyw służących pobudzeniu procesu odbudowy po zawirowaniach gospodarczych wywołanych pandemią COVID-19.

1.3. Spójność z innymi politykami Unii

Zgodnie z zaleceniami Rady Stabilności Finansowej reforma kluczowych wskaźników referencyjnych, takich jak stopy IBOR, stanowi główny priorytet planu działania Komisji na rzecz unii rynków kapitałowych. Przygotowania do uporządkowanego procesu wygaszania istotnych wskaźników referencyjnych wpisują się w realizację jednego z głównych celów wyznaczonych w ramach przeglądu śródkresowego unii rynków kapitałowych, mianowicie wzmacniania kredytów bankowych i stabilnego finansowania sektora korporacyjnego za pośrednictwem rynków kapitałowych.

Międzybankowe stopy oprocentowania pełnią funkcję ważnych indeksów stosowanych nie tylko do obliczania odsetek należnych z tytułu kredytów korporacyjnych, ale również przy emitowaniu krótko- i średnioterminowego długu oraz przy zabezpieczaniu pozycji w instrumentach dłużnych. W związku z tym dostępność stóp międzybankowych i pewność prawa w kwestii tych stóp wywiera wpływ na zdolność banków do udzielania pożyczek podmiotom gospodarki realnej oraz do pełnienia podstawowych powierzonych im funkcji.

Niniejszy wniosek wprowadza różne narzędzia służące zagwarantowaniu, aby wycofanie powszechnie stosowanej stopy międzybankowej nie wywarło niekorzystnego wpływu na zdolność sektora bankowego do udzielania finansowania spółkom unijnym, co zagrażałoby realizacji kluczowego celu unii rynków kapitałowych. Zaproponowane środki należy postrzegać jako działania wspierające realizację jednego z naczelných celów postawionych przed UE w ramach programu prac Komisji z 2020 r., tj. zapewnienia „Gospodarki służącej ludziom”. Udzielanie kredytów bankowych klientom detalicznym stanowi istotny element gospodarki koncentrującej się na zaspokajaniu potrzeb ludzi. Referencyjne stopy IBOR na potrzeby kredytów detalicznych, których zmiana wpływa na wysokość rat kredytowych, mają kluczowe znaczenie dla wielu obywateli w kontekście zarządzania ich finansami prywatnymi. Dzięki zapewnieniu narzędzi umożliwiających zgodne z prawem odejście od stosowania stóp IBOR niniejsza inicjatywa przynosi korzyści klientom detalicznym posiadającym kredyty powiązane z tymi stopami.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

2.1. Podstawa prawna

Podstawę prawną przyjęcia rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych stanowi art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Przyjęcie zmian służących zwiększeniu skuteczności tego rozporządzenia poprzez przyznanie uprawnień w celu zapewnienia ciągłości umów w kontekście zaprzestania opracowywania wskaźnika o znaczeniu systemowym w Unii oraz wyłączenie z zakresu tego rozporządzenia określonych wskaźników referencyjnych również powinno być objęte tą samą podstawą prawną.

W szczególności art. 114 TFUE upoważnia Parlament Europejski i Radę do przyjęcia środków dotyczących zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich, które mają na celu ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Zgodnie z art. 114 TFUE UE może przyjmować środki nie tylko w celu usunięcia bieżących przeszkód utrudniających korzystanie z podstawowych wolności, ale również w celu przeciwdziałania występowaniu takich przeszkód, uwzględniając przeszkody utrudniające podmiotom gospodarczym, w tym inwestorom, czerpanie pełnych korzyści z rynku wewnętrznego, o ile można je dostatecznie precyzyjnie przewidzieć. Tym samym art. 114 TFUE przyznaje UE prawo do podejmowania działań w celu 1) rozwiązania problemów związanych z ciągłością realizacji umowy, które mogą wystąpić w związku z bardzo prawdopodobnym w niedalekiej przyszłości zaprzestaniem opracowywania wskaźnika referencyjnego o znaczeniu systemowym w Unii; oraz 2) zapewnienia stałej dostępności kasowych kursów walutowych (*spot*) na potrzeby ich stosowania w ramach narzędzi zabezpieczających wprowadzonych w Unii Europejskiej po zakończeniu w grudniu 2021 r. okresu przejściowego wyznaczonego w rozporządzeniu o wskaźnikach referencyjnych.

Ścisłej rzecz biorąc, brak mechanizmów – w rozporządzeniu o wskaźnikach referencyjnych – regulujących przebieg procesu uporządkowanego zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego o znaczeniu systemowym w Unii prawdopodobnie doprowadziłby do rozbieżności w zakresie wdrażania przepisów lub do przyjmowania niespójnych rozwiązań legislacyjnych przez państwa członkowskie. Wprowadziłoby to zamęt wśród użytkowników wskaźników referencyjnych i inwestorów końcowych, co z kolei doprowadziłoby do zakłócenia funkcjonowania rynku wewnętrznego, uniemożliwiając im czerpanie pełnych korzyści z jednolitego rynku. W związku z tym oparcie się na przepisach art. 114 TFUE wydaje się najwłaściwszą podstawą prawną, aby przezwyciężyć te trudności w kompleksowy i jednolity sposób pozwalający uniknąć rozdrobnienia.

Jeżeli chodzi o zapewnienie użytkownikom z UE dalszego dostępu do kasowego kursu walutowego (*spot*) państwa trzeciego, celem przedmiotowego działania jest zapobieżenie negatywnemu wpływowi na konkurencyjność niektórych zainteresowanych stron z UE oraz na efektywność systemu finansowego, gospodarkę Unii, jej obywateli i przedsiębiorstwa, który występowałby w przypadku, gdyby tego rodzaju kurs nadal podlegał przepisom rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych. Podejmowane działania służą również ominięciu przeszkód stojących na drodze jednolitego rynku, które mogłyby być spowodowane utrudnieniami w zakresie wymiany transgranicznej wynikającymi z braku możliwości dalszego stosowania kasowego kursu walutowego (*spot*) państwa trzeciego. Art. 114 TFUE stanowi zatem właściwą podstawę prawną do osiągnięcia tego celu w zakresie skoordynowanej deregulacji.

W związku z powyższym ustanowienie unijnego mechanizmu służącego rozwiązywaniu problemów związanych z odziedziczonymi umowami oraz wprowadzenie systemu wyłączeń w celu zapewnienia możliwości dalszego odnoszenia się do kasowych kursów walutowych (*spot*) wchodziłoby w zakres uprawnień UE zgodnie z art. 114 TFUE.

2.2. Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Zgodnie z zasadą pomocniczości (art. 5 ust. 3 TUE) Unia podejmuje działania tylko wówczas, gdy cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie i jeśli ze względu na rozmiary lub skutki proponowanego działania możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii. Chociaż niektóre wskaźniki referencyjne są wskaźnikami krajowymi, sektor wskaźników referencyjnych jako całość ma charakter międzynarodowy, zarówno pod względem ich przygotowania, jak i stosowania. Kwestie związane ze wskaźnikami referencyjnymi o znaczeniu systemowym w Unii oraz ze stosowaniem wskaźników referencyjnych spoza UE mają z definicji wymiar europejski.

Problemów, których wyeliminowanie jest celem niniejszego wniosku ustawodawczego, nie sposób było rozwiązać w drodze indywidualnych działań państw członkowskich. Jeżeli chodzi o kwestię uporządkowanej likwidacji wskaźników referencyjnych, których wycofanie doprowadziłoby do poważnego zakłócenia funkcjonowania rynków finansowych w Unii, państwa członkowskie mogłyby dokonać interwencji, przyjmując przepisy wprowadzające krajową stopę zastępczą w umowach, w których powołano się na wycofywany wskaźnik referencyjny. Niemniej jednak indywidualne działania państw członkowskich pozwoliłyby rozwiązać zaledwie część zidentyfikowanych problemów (w szczególności z uwagi na fakt, że niektóre państwa członkowskie mogłyby zdecydować się przyjąć przepisy w tym zakresie, podczas gdy inne nie). Ponadto stosowanie przez poszczególne państwa członkowskie zróżnicowanych podejść do stóp zastępczych w odziedziczonych umowach przyczyniłoby się do rozdrobnienia jednolitego rynku. W związku z tym konieczne jest podjęcie działań na szczeblu UE na rzecz przyjęcia zharmonizowanego, uporządkowanego systemu przejściowego w odniesieniu do wskaźników referencyjnych o znaczeniu systemowym w odziedziczonych umowach w całej Unii, aby zapewnić spójność i usprawnić funkcjonowanie jednolitego rynku. Ściślej rzecz biorąc, działania podejmowane na szczeblu krajowym w związku ze wskaźnikami referencyjnymi, zaprzestanie opracowywania których doprowadziłoby do poważnego zakłócenia funkcjonowania rynków finansowych w Unii, mogą doprowadzić do utworzenia niejednolitego zbioru rozbieżnych przepisów i skutkować powstaniem nierównych warunków działania na rynku wewnętrznym oraz stosowaniem niespójnego i nieskoordynowanego podejścia. Niejednolity zbiór przepisów krajowych uniemożliwiłby traktowanie w taki sam sposób wycofywanych wskaźników referencyjnych, które są stosowane w licznych transakcjach transgranicznych związanych z zadłużeniem, pożyczkami lub instrumentami pochodnymi, i w związku z tym zarządzanie takimi transakcjami stałoby się bardziej złożone.

Podobnie działania na poziomie UE są również konieczne do zapewnienia możliwości dalszego stosowania kasowych kursów walutowych (*spot*), ponieważ kursy te zostały już objęte przepisami rozporządzenia przyjętego na szczeblu europejskim (rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych), a działania podejmowane na szczeblu krajowym nie byłyby wystarczające do osiągnięcia tego celu.

2.3. Proporcjonalność

Zmiany, jakie proponuje się wprowadzić w rozporządzeniu o wskaźnikach referencyjnych, są proporcjonalne zgodnie z wymogami art. 5 ust. 4 TUE. We wniosku zastosowano podejście proporcjonalne, zapewniając, aby ograniczone nowe obowiązki zostały nałożone na podmioty nadzorowane, które stosują systemowe wskaźniki referencyjne, które to podmioty już podlegają wymogom rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych.

Ponadto procedura towarzysząca likwidacji wskaźników referencyjnych o znaczeniu systemowym ma na celu zapewnienie widoczności i pewności prawa użytkownikom tych

wskaźników referencyjnych, którzy mogą nie być w stanie zmienić lub renegocjować swojego portfela odziedziczonych umów. Sektor finansowy, jak również klienci końcowi, zarówno przedsiębiorstwa, jak i obywatele, powinni zatem odnieść znaczne korzyści z ulepszeń wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem zmieniającym.

2.4. Wybór instrumentu

Zmiana rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych jest najbardziej odpowiednim instrumentem prawnym do rozwiązania problemów wynikających z prawdopodobnego zniknięcia niektórych powszechnie stosowanych w UE stóp IBOR, które same są regulowane rozporządzeniem o wskaźnikach referencyjnych.

Wybór rozporządzenia, które jest bezpośrednio stosowane, bez potrzeby przyjmowania przepisów krajowych, ograniczy możliwość wprowadzenia przez właściwe organy na szczeblu krajowym rozbieżnych środków, a także zapewni jednolite podejście i zwiększy pewność prawa w całej UE.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

3.1. Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Komisja przeprowadziła szeroko zakrojone konsultacje z różnymi grupami zainteresowanych stron w celu uzyskania pełnego obrazu różnych opinii, jakie mogą mieć uczestnicy rynku w odniesieniu do kwestii poruszanych w niniejszym rozporządzeniu.

W dniu 18 marca DG ds. Stabilności Finansowej, Usług Finansowych i Unii Rynków Kapitałowych (DG FISMA) opublikowała wstępną ocenę skutków, której celem było poinformowanie zainteresowanych stron o zakresie przeglądu rozporządzenia (UE) 2016/1011 (rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych) oraz nakreślenie różnych rozważanych wariantów strategicznych. Konsultacje te zakończyły się dnia 15 kwietnia 2020 r. Komisja otrzymała odpowiedzi od 22 respondentów, głównie od przedsiębiorstw prywatnych i stowarzyszeń przedsiębiorców.

W dniu 26 listopada 2019 r. Komisja zorganizowała warsztaty dotyczące trzech głównych tematów:

- 1) w ramach pierwszego panelu dyskutowano, czy organy regulacyjne dysponują niezbędnymi narzędziami w celu utrzymania, podtrzymania i ewentualnej zmiany metodyk stanowiących podstawę opracowywania kluczowych wskaźników referencyjnych;
- 2) w trakcie drugiego panelu zagłębiono się w dalsze szczegóły, a mianowicie, czy rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych może mieć zastosowanie przy przejściu z istniejących stóp międzybankowych (IBOR) na nowe stopy wolne od ryzyka, oceniając również, czy rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych jest wystarczające, aby towarzyszyć przejściu ze stopy EONIA na €STR;
- 3) trzeci panel zapewnił przekrojową opinię, czy zakres rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych, jak również przepisy państw trzecich powinny zostać ponownie ocenione.

W dniu 11 października DG FISMA opublikowała konsultacje publiczne mające na celu wsparcie jej przeglądu rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych. Zainteresowane strony

miały czas do dnia 31 grudnia 2019 r. na wyrażenie swoich opinii za pośrednictwem internetowego portalu EU Survey.

Poza warsztatami i konsultacjami publicznymi przedstawionymi bardziej szczegółowo w sekcjach 2.1 i 2.2, Komisja aktywnie uczestniczyła w pracach grupy roboczej ds. stóp wolnych od ryzyka w strefie euro, w skład której wchodzi zainteresowane strony z sektora prywatnego, w tym podmioty przekazujące dane, administratorzy i użytkownicy wskaźników referencyjnych, a także EBC, który zapewnia sekretariat, oraz ESMA i belgijski FSMA w roli obserwatorów wraz z KE, w celu zidentyfikowania różnych uwag zainteresowanych stron, które powinny być brane pod uwagę przy opracowywaniu najlepszych narzędzi polityki służących uporządkowanemu zaprzestaniu opracowywania kluczowych wskaźników referencyjnych. Komisja jest również członkiem oficjalnej sektorowej grupy sterującej Rady Stabilności Finansowej, w skład której wchodzi wyżsi urzędnicy z banków centralnych i organów regulacyjnych, co daje jej dobry wgląd w międzynarodowe perspektywy polityki publicznej w zakresie przejścia na stopy wolne od ryzyka. Ponadto służby Komisji zasiadają jako obserwatorzy w Radzie Organów Nadzoru ESMA oraz w jej stałych grupach technicznych, wśród których znajduje się grupa zajmująca się wskaźnikami referencyjnymi, ściśle monitorując prace ESMA w kontekście kluczowych wskaźników referencyjnych. Co więcej, pracownicy DG FISMA nawiązali wiele kontaktów dwustronnych z szerokim spektrum zainteresowanych stron w celu dalszego udoskonalenia swojej analizy i podejścia politycznego.

3.2. Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej

Wniosek opiera się na wiedzy specjalistycznej właściwych organów UE, które obecnie nadzorują administratorów kluczowych wskaźników referencyjnych, jak również na wiedzy fachowej samych administratorów. Ponadto Komisja ściśle monitoruje rozwój sytuacji w innych jurysdykcjach, które w podobny sposób przygotowują przejście na stopy zastępcze wobec IBOR, w szczególności w związku z pracami przygotowawczymi prowadzonymi w ramach oficjalnej sektorowej grupy sterującej Rady Stabilności Finansowej.

W kilku jurysdykcjach powołano również grupy robocze sektora prywatnego, które mają wspierać wspomniane przejście. Komisja została poinformowana o różnych alternatywnych rozwiązaniach także rozważanych przez te grupy i zajęła stanowisko w sprawie możliwości zastosowania tych rozwiązań do sytuacji w UE.

3.3. Ocena skutków

3.3.1. *Uporządkowane zaprzestanie opracowywania finansowego wskaźnika referencyjnego*

Komisja przeprowadziła ocenę skutków dotyczącą najlepszego sposobu uwzględnienia odziedziczonych umów, które zawierają odniesienia do powszechnie stosowanego wycofywanego wskaźnika referencyjnego stóp procentowych i które nie mogą być renegocjowane do końca 2021 r. („trudne odziedziczone umowy”). Po wydaniu pierwszej negatywnej opinii w dniu 15 maja 2020 r. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej pozytywnie zaopiniowała ocenę skutków w dniu 4 czerwca 2020 r.

Wszystkie warianty rozważane w ocenie skutków dotyczyły stworzenia stopy zastępczej w przypadku zaprzestania opracowywania powszechnie stosowanego wskaźnika referencyjnego stóp procentowych. Stopa zastępcza wynikałaby albo z zamiany wycofywanego wskaźnika referencyjnego na ograniczoną czasowo stopę zastępczą towarzyszącą likwidacji odziedziczonych umów, zatwierdzenia takiej stopy przez organ

regulacyjny właściwy dla wycofywanego wskaźnika referencyjnego i publikacji stopy zastępczej w ramach wyłączenia ustawowego albo z upoważnienia do stałego zastąpienia wycofywanego wskaźnika referencyjnego.

Podejście wybrane w ocenie skutków polegało na zmianie rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych w celu przyznania organowi krajowemu, właściwemu dla administratora powszechnie stosowanego wycofywanego wskaźnika referencyjnego stóp procentowych, uprawnień regulacyjnych do zarządzania uporządkowaną likwidacją takiego wskaźnika referencyjnego, gdy nie jest on już w stanie odzwierciedlać sytuacji panującej na danym rynku lub realiów gospodarczych. Uprawnienia te obejmowałyby uprawnienie do zażądania od administratora takiego wycofywanego wskaźnika referencyjnego, aby zmienił on metodykę stanowiącą podstawę opracowywania danego wskaźnika w celu zagwarantowania, że wskaźnik ten pozostanie wystarczająco rzetelny i trwały do celów towarzyszenia likwidacji odziedziczonych umów, które odnoszą się do tego wskaźnika referencyjnego, w momencie, gdy właściwy organ regulacyjny stwierdzi utratę zdolności do pomiaru danego rynku lub danych realiów gospodarczych. Dzięki związanym z nowym wskaźnikiem referencyjnym „uprawnieniom do zamiany” właściwy organ regulacyjny mógłby domagać się zmiany metodyki, dopóki byłoby to konieczne dla ochrony konsumentów i stabilności finansowej w Unii.

Od czasu ukończenia oceny skutków szereg nowszych zastrzeżeń poczynionych przez organ regulacyjny LIBOR, czyli FCA, pozostawia jednak wątpliwości, czy uprawnienia do zamiany są skuteczne w odniesieniu do wszystkich przypadków, które musiałyby objąć stopa będąca wynikiem zamiany. Np. według FCA: „(...) działania regulacyjne mające na celu zmianę metody LIBOR mogą nie być wykonalne we wszystkich okolicznościach, np. gdy dane wejściowe niezbędne do zastosowania alternatywnej metody nie są dostępne w odpowiedniej walucie”².

Istnieje szereg kwestii związanych ze skutecznością, które mogą sprawić, że poleganie na uprawnieniach do zamiany będzie mniej efektywne:

Po pierwsze, korzystanie z uprawnień do zamiany może nie być możliwe w wszystkich okolicznościach i dla wszystkich walut LIBOR. Np. FCA zwraca uwagę, że uprawnienia do zamiany mogą być niewykonalne, gdy dane wejściowe niezbędne do zastosowania alternatywnej metodyki są niedostępne w odpowiedniej walucie³.

Po drugie, zamiana może nie zawsze być możliwa ze względów prawnych lub praktycznych. Chociaż FCA przytacza przypadki, w których administrator może nie mieć dostępu do rzetelnych danych wejściowych w odpowiedniej walucie, kwestie dostępu mogą obejmować przypadki, w których pozyskiwanie i licencjonowanie tych danych wejściowych może wydawać się zbyt złożone lub kosztowne, aby uzasadnić wysiłek opracowania stopy zastępczej⁴. W takim przypadku publikacja wycofywanego wskaźnika referencyjnego zakończyłaby się bez zastosowania stopy zastępczej.

² <https://www.fca.org.uk/news/statements/fca-statement-planned-amendments-benchmarks-regulation>

³ <https://www.fca.org.uk/markets/transition-libor/benchmarks-regulation-proposed-new-powers>

⁴ Zapewnienie stopy w wyniku zamiany obejmowałoby pozyskiwanie nowych danych wejściowych, opracowanie nowej metody obliczeń oraz ustanowienie procedur nadzoru i narzędzi publikacji. Wszystkie te zmiany wymagają rozwoju technologicznego i proceduralnego, a także potencjalnie pozyskania i uzgodnienia nowych ustaleń dotyczących dostarczania danych z dostawcami zewnętrznymi, innymi niż administrator stopy będącej wynikiem zamiany.

Po trzecie, nawet jeżeli jest to wykonalne, uprawnienia do zamiany mogą prowadzić do niejednorodnych rezultatów. Według FCA niektóre rynki, takie jak instrumenty pochodne, obligacje i duża część rynków kasowych preferują przejście na stopy EONIA skorygowane retrospektywnie na koniec odpowiedniego okresu odsetkowego. W trudnych odziedziczonych umowach kredytów konsumenckich lub eksportowych bazujących na 3-, 6- i 12-miesięcznych wskaźnikach referencyjnych LIBOR zastosowano natomiast perspektywiczną miarę oczekiwań w zakresie stóp procentowych. Zmiany metodyki nieodłącznie związane z wykonywaniem uprawnień do zamiany nie byłyby zatem w stanie dostarczyć wyników preferowanych przez wszystkich obecnych użytkowników LIBOR. Według FCA pożądane byłoby zatem, aby to branża uzgodniła ustalenia dotyczące stopy zastępczej, ponieważ istnieje większe prawdopodobieństwo, że obejmą one szerszy zakres umów.

Po czwarte, uprawnienia do zamiany opierają się na fakcie, że administrator wycofywanego wskaźnika referencyjnego i administrator wskaźnika referencyjnego, który otrzymano w wyniku zamiany, jest tym samym podmiotem prawnym. Taki wymóg ograniczyłby uprawnienia grup roboczych ds. stóp wolnych od ryzyka – które będą wydawać zalecenia dotyczące stopy zastępczej uzgodnionej w branży – do wydawania zaleceń dotyczących stopy zastępczej, która jest tworzona przez tego samego administratora co administrator wycofywanego wskaźnika referencyjnego. Taka sytuacja nie zawsze ma miejsce, zwłaszcza w sytuacjach transgranicznych, gdy grupa robocza ds. stóp wolnych od ryzyka działa w innej jurysdykcji niż administrator wycofywanego wskaźnika referencyjnego (np. LIBOR dla umów zawartych w USD). Ponadto wymóg taki narzuciłby niepotrzebne ograniczenia na stopę, którą grupa robocza ds. stóp wolnych od ryzyka mogłaby zalecić jako najbardziej odpowiedni zastępczy wskaźnik referencyjny.

W związku z powyższym wybrane podejście zostało zmodyfikowane, aby zagwarantować, by Komisja posiadała niezbędne uprawnienia prawne do zapewnienia wyznaczenia z wystarczającą elastycznością stopy zastępczej wskaźnika referencyjnego, w przypadku którego zaprzestanie opracowywania wywołałoby poważne zakłócenia w funkcjonowaniu rynków finansowych w Unii, w celu uwzględnienia wszystkich potencjalnych okoliczności.

Uprawnienia do zamiany zostały zatem zastąpione uprawnieniami Komisji Europejskiej do wyznaczenia następcy prawnego dla wskaźnika referencyjnego, w przypadku którego zaprzestanie opracowywania wywołałoby poważne zakłócenia w funkcjonowaniu rynków finansowych w Unii. Komisja Europejska, wykonując swoje uprawnienia w zakresie wyznaczania, będzie mogła uwzględnić uzgodnione przez branżę stopy zastępcze, które prawdopodobnie będą zalecane przez grupy robocze ds. stóp wolnych od ryzyka, zwołane przez banki centralne w kilku obszarach walutowych. Zmiana podejścia jest uzasadniona, aby zagwarantować, by odpowiednia uzgodniona z branżą stopa zastępcza była dostępna do zastosowania we wszystkich umowach zawieranych przez podmiot nadzorowany przez UE. Ta stopa zastępcza powinna być dostępna dla wszystkich odziedziczonych umów, niezależnie od potencjalnego wykorzystania lub ograniczeń czasowych, które mogą być związane z zastosowaniem stopy będącej wynikiem zamiany zleconej przez organ regulacyjny spoza Unii.

3.3.2. *Warianty służące uniknięciu utraty unijnych narzędzi zarządzania ryzykiem*

W celu utrzymania możliwości zabezpieczania ryzyka walutowego zarówno dla sektora finansowego, jak i niefinansowego UE, w ramach oceny skutków przeanalizowano cztery warianty, z których każdy polegał na ukierunkowanym wyłączeniu z zakresu rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych, albo w odniesieniu do niektórych krótkoterminowych

wskaźników referencyjnych wymiany walut, albo instrumentów zabezpieczających, które opierają się na tych wskaźnikach referencyjnych w celu obliczenia wypłat.

Jeden z wariantów – ogólne wyłączenie w odniesieniu do wszystkich wskaźników referencyjnych państw trzecich, z wyjątkiem wskaźników uznanych za kluczowe dla stabilności finansowej w Unii – został odrzucony na wczesnym etapie, ponieważ uznano, że jest on mniej spójny z pierwotnym podejściem określonym w rozporządzeniu o wskaźnikach referencyjnych, które ma zapewnić kompleksowe objęcie wszystkich wskaźników referencyjnych państw trzecich, przy czym podejście „uwzględniające wszystko” było konkretnym celem polityki w czasie negocjowania rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych.

Spośród trzech pozostałych wariantów za wariant preferowany uznano wariant polegający na stworzeniu ustawowego wyłączenia dla kasowych kursów walutowych (*spot*) państw trzecich. Podejście to uznano za najlepsze rozwiązanie umożliwiające podmiotom nadzorowanym przez UE dalsze powoływanie się na kasowe kursy walutowe (*spot*) państw trzecich dla walut niewymienialnych w unijnych kontraktach terminowych typu forward. Jednocześnie zapewniłoby ono utrzymanie spójności w ramach rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych i nie wymagałoby od organów regulacyjnych zatwierdzania poszczególnych kontraktów terminowych. Wyłączenie w zakresie stóp wykorzystywanych do celów polityki publicznej jest już wpisane w filozofię rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych, przyjmując formę wyłączenia w zakresie oficjalnych stóp procentowych publikowanych przez banki centralne. Ponadto, jeżeli wyłączenie jest sformułowane z niezbędnym stopniem elastyczności, właściwe byłoby również uwzględnienie innych oficjalnych stóp procentowych, które ze względu na cele polityki pieniężnej lub inne cele polityczne są tworzone w odpowiednich państwach trzecich pod kierunkiem i kontrolą banków centralnych lub innych decydentów, takich jak krajowe ministerstwa finansów. Co więcej, wariant ten był bardziej dostosowany do przyszłych wyzwań niż dwa pozostałe. Wariant ten rozwiązałby również jedną z wad konstrukcyjnych rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych, która polegała na wymaganiu zgodności z rozporządzeniem o wskaźnikach referencyjnych w przypadku kasowych kursów walutowych (*spot*) państw trzecich, które są tak zmienne, że unijny rynek kontraktów terminowych rozwinął się właśnie w celu zabezpieczenia przed wahaniami danego kursu kasowego.

3.4. Prawa podstawowe

Niniejszy wniosek nie narusza praw podstawowych i jest zgodny z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności z zasadą ustanawiającą wysoki poziom ochrony konsumentów dla wszystkich obywateli Unii (art. 38). Bez uporządkowanego przejścia na stopy zastępcze w stosunku do IBOR klienci detaliczni potencjalnie odczuliby negatywne skutki zaprzestania opracowywania IBOR, w szczególności w niektórych państwach członkowskich, w których występuje większe uzależnienie od hipotek zawierających odniesienia do zmiennych stóp procentowych.

4. WPLYW NA BUDŻET

Inicjatywa nie ma wpływu na budżet UE.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

5.1. Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Komisja proponuje ustanowienie programu monitorowania w celu oceny, czy proponowane zmiany przynoszą zamierzone wyniki.

5.1.1. Monitorowanie w odniesieniu do uporządkowanego odejścia od systemu IBOR

Niniejszy wniosek ustawodawczy nakłada na organy właściwe dla podmiotów nadzorowanych, które stosują zastąpiony wskaźnik referencyjny, obowiązek monitorowania, czy zastąpienie zminimalizowało ryzyko niemożności wywiązania się z umów lub innego rodzaju negatywny wpływ na wzrost gospodarczy i inwestycje w Unii. Organy te co roku przekazują Komisji i ESMA stosowne sprawozdania.

5.1.2. Monitorowanie w odniesieniu do kasowego kursu walutowego (spot)

Niniejszy wniosek ustawodawczy nakłada na organy właściwe dla podmiotów nadzorowanych, które stosują walutowe wskaźniki referencyjne państw trzecich wyznaczone przez Komisję jako wyłączone z zakresu stosowania rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych, obowiązek zawiadamiania Komisji i ESMA, co najmniej raz na dwa lata, o liczbie instrumentów pochodnych, w ramach których korzysta się z odnośnego walutowego wskaźnika referencyjnego w celu zabezpieczenia przed wahaniami kursu waluty państwa trzeciego.

5.2. Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

5.2.1. Uporządkowane zaprzestanie opracowywania finansowego wskaźnika referencyjnego

Proponowane zmiany do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych mają na celu ograniczenie braku pewności prawa i ryzyka dla stabilności finansowej. W wyniku tego podejścia wprowadzone zostają uprawnienia do wyznaczenia nominalnej stopy zastępczej, która zastąpi wszystkie odniesienia do wskaźnika referencyjnego, w przypadku którego zaprzestanie opracowywania wywołałoby poważne zakłócenia w funkcjonowaniu rynków finansowych w Unii. Zastąpienie nominalną stopą zastępczą wszystkich odniesień do „wycofywanego wskaźnika referencyjnego” ma na celu uniknięcie – lub co najmniej zminimalizowanie – kosztownych sporów sądowych dzięki zapewnieniu pewności prawa w odniesieniu do wszystkich umów, w których uczestniczy podmiot nadzorowany przez UE. W szczególności proponowane nominalne uprawnienia w zakresie zastępowania pozwoliłyby: 1) uniknąć sytuacji, w której strona umowy zawartej z podmiotem nadzorowanym odmawia wykonania swoich zobowiązań umownych lub oświadcza, że doszło do naruszenia umowy w wyniku zaprzestania stosowania wskaźnika referencyjnego, w przypadku którego zaprzestanie opracowywania wywołałoby poważne zakłócenia w funkcjonowaniu rynków finansowych w Unii; 2) ustalić, czy stopa zastępcza takiego wskaźnika referencyjnego zalecana przez grupę roboczą ds. stóp wolnych od ryzyka ustanowioną pod auspicjami banku centralnego w odpowiednim obszarze walutowym może służyć jako nominalna stopa zastępcza tego wskaźnika referencyjnego oraz 3) zapewnić podmiotom nadzorowanym, które stosują (powołują się na) nominalną stopę zastępczą, bezpieczną przystań przed sporami sądowymi.

Proponowane zmiany w rozporządzeniu o wskaźnikach referencyjnych pozwoliłyby osiągnąć te cele dzięki upoważnieniu Komisji Europejskiej do wyznaczenia nominalnej stopy zastępczej, która zastąpiłaby odniesienie do wycofywanego wskaźnika referencyjnego, w przypadku gdy: 1) umowa nie zawiera żadnych postanowień rezerwowych, które

obejmowałyby trwałe zaprzestanie opracowywania; 2) zaprzestanie opracowywania tego wskaźnika referencyjnego wywołałoby poważne zakłócenia funkcjonowania rynków finansowych w Unii. W przypadku umów, których stroną nie jest podmiot nadzorowany podlegający rozporządzeniu o wskaźnikach referencyjnych, nominalna stopa zastępcza nie miałaby zastosowania. Aby uwzględnić również te umowy, zachęca się państwa członkowskie do wprowadzenia nominalnych stóp zastępczych. Te nominalne stopy zastępcze miałyby zastosowanie do umów pomiędzy dwoma kontrahentami niefinansowymi podlegającymi prawu ich jurysdykcji. W stosownym momencie Komisja Europejska zamierza przyjąć zalecenie zachęcające państwa członkowskie do wskazania stopy zastępczej wybranej dla podmiotów nadzorowanych przez UE jako nominalnej stopy zastępczej w ich przepisach krajowych.

Ponieważ głównym celem tych nowych uprawnień jest zapewnienie pewności prawa w odniesieniu do istniejących umów, w których powołano się na wskaźnik referencyjny, w przypadku którego zaprzestanie opracowywania wywołałoby poważne zakłócenia w funkcjonowaniu rynków finansowych w Unii, wydaje się spójne, że na właściwych organach podmiotu nadzorowanego stosującego odnośny wskaźnik referencyjny będzie spoczywał obowiązek monitorowania, czy nominalne stopy zastępcze dla umów zawartych przez podmioty nadzorowane skutkowały ograniczeniem sporów sądowych lub naruszeń tych umów, a także obowiązek corocznego raportowania swoich ustaleń Komisji.

Istnieją trzy główne filary proponowanych zmian przepisów rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych regulujących likwidację wskaźnika referencyjnego o znaczeniu systemowym w Unii.

Po pierwsze, w wyniku proponowanych zmian w rozporządzeniu o wskaźnikach referencyjnych wprowadzone zostanie ustawowe uprawnienie, zgodnie z którym Komisja Europejska wyznaczy stopę zastępczą, jeżeli i kiedy przestanie być publikowany wskaźnik referencyjny, którego zaprzestanie opracowywania spowodowałoby poważne zakłócenia w funkcjonowaniu rynków finansowych w Unii. Uprawnienia te mogą być wykonywane niezależnie od tego, gdzie dany wskaźnik referencyjny został zatwierdzony i opublikowany. Wyznaczając nominalną stopę zastępczą, Komisja Europejska bierze pod uwagę zalecenia grup roboczych ds. stóp wolnych od ryzyka działających pod nadzorem banków centralnych odpowiedzialnych za walutę, w której denominowane są stopy określone w wycofywanym wskaźniku referencyjnym.

Po drugie, nominalna stopa zastępcza zastąpi z mocy prawa wszystkie odniesienia do „wycofywanego wskaźnika referencyjnego” we wszystkich umowach zawieranych przez podmiot nadzorowany przez UE. Aby skorzystać z nominalnej stopy zastępczej, umowy, w których powołano się na wycofywany wskaźnik referencyjny, muszą być w trakcie realizacji w momencie wejścia w życie wyznaczenia, natomiast żadne umowy zawarte po wejściu w życie aktu wykonawczego określającego stopę zastępczą nie będą mogły odnosić się do nominalnej stopy zastępczej.

Po trzecie, w przypadku umów, których stroną nie jest podmiot nadzorowany przez UE, państwa członkowskie zachęca się do przyjmowania krajowych nominalnych stóp zastępczych. W stosownym czasie Komisja Europejska może wydać zalecenie, aby krajowe nominalne stopy zastępcze były identyczne jak nominalna stopa zastępcza wyznaczona dla umów, których stroną są podmioty nadzorowane przez UE.

W poniższym przeglądzie przedstawiono opis najważniejszych elementów zaproponowanej nominalnej stopy zastępczej i jej wpływu na postanowienia umowne:

Obowiązkowe stosowanie nominalnej stopy zastępczej	1) Odziedziczone umowy, w których nie przewidziano żadnych rezerwowych wskaźników referencyjnych; 2) odziedziczone umowy, które zawierają rezerwowe postanowienia przewidziane wyłącznie na wypadek tymczasowego zawieszenia wskaźnika referencyjnego, w przypadku którego zaprzestanie opracowywania wywołałoby poważne zakłócenia w funkcjonowaniu rynków finansowych w Unii; 3) odziedziczone umowy zawierające rezerwowe postanowienia, w których znajduje się odniesienie do wskaźników referencyjnych określonych w pkt 2) (np. ostatnie notowania takich wskaźników referencyjnych).
Fakultatywne stosowanie nominalnej stopy zastępczej (klauzula opt-in)	Odziedziczone umowy, które umożliwiają stronom wybór stóp rezerwowych; odziedziczone umowy, których stroną nie jest podmiot nadzorowany podlegający rozporządzeniu o wskaźnikach referencyjnych.
Wspólnie uzgodnione klauzule opt-out	Strony, które renegocjowały swoje odniesienia do danego wskaźnika referencyjnego i wybrały inną stopę zastępczą.
Zdarzenia uruchamiające	Nominalna stopa zastępcza będzie miała zastosowanie lub stanie się dostępna po wystąpieniu trzech zdarzeń uruchamiających: 1) wydaniu publicznego oświadczenia przez administratora wskaźnika referencyjnego lub w jego imieniu, w którym wskazane zostanie, że administrator na stałe zaprzestał lub zaprzestanie opracowywania tego wskaźnika referencyjnego; 2) wydaniu publicznego oświadczenia przez organ regulacyjny właściwy do wydawania zezwoleń administratorom wskaźników referencyjnych, w którym wskazane zostanie, że administrator wskaźnika referencyjnego na stałe zaprzestał lub zaprzestanie opracowywania tego wskaźnika referencyjnego; 3) wydaniu publicznego oświadczenia przez organ regulacyjny właściwy do wydawania zezwoleń administratorom wskaźników referencyjnych, w którym wskazane zostanie, że wskaźnik referencyjny na stałe i nieodwracalnie przestał być reprezentatywny dla specyfiki danego rynku lub danych realiów gospodarczych.
Zakres nominalnej stopy zastępczej	Wszystkie umowy, w których powołano się na wycofywany wskaźnik referencyjny i których stroną jest podmiot nadzorowany przez UE. Możliwe jest zastosowanie wspólnie uzgodnionych klauzul <i>opt-out</i> , również w przypadku podmiotów nadzorowanych.
Środki towarzyszące	Komisja Europejska proponuje wydać zalecenia mające na celu zachęcenie państw członkowskich do uzupełnienia nominalnej stopy zastępczej, którą mają stosować podmioty nadzorowane, krajowymi przepisami nakazującymi stosowanie unijnej nominalnej stopy zastępczej w umowach między kontrahentami niefinansowymi, które podlegają ich prawu krajowemu.

Nominalna stopa zastępcza będzie miała zastosowanie po wystąpieniu jednego z trzech obiektywnych zdarzeń uruchamiających, o których mowa w tabeli powyżej.

5.2.2. Wyłączenie dotyczące określonych walutowych wskaźników referencyjnych

Celem zaproponowanych zmian jest wyłączenie określonych wskaźników referencyjnych kasowych kursów walutowych (*spot*) państw trzecich z zakresu zastosowania rozporządzenia, o ile spełniają one określone kryteria. Wykaz wyłączeń, o którym mowa w art. 2 rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych, zostanie rozszerzony o wskaźniki referencyjne kasowych kursów walutowych (*spot*) wyznaczone przez Komisję (nowy ust. 1 ppkt (i)). Powyższe rozszerzenie zostanie uzupełnione o przepisy wskazujące, w jaki sposób Komisja może korzystać ze swoich uprawnień, oraz określające kryteria wyłączenia kwalifikujących się wskaźników referencyjnych kasowych kursów walutowych (*spot*) z zakresu zastosowania rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych (nowe ust. 3 i 4 w art. 2). Aby wskaźnik referencyjny kasowych kursów walutowych (*spot*) kwalifikował się do wyłączenia, musi: 1) stanowić miarę kursu kasowego waluty państwa trzeciego, która nie jest swobodnie

wymienialna, i 2) być stosowany przez podmioty nadzorowane przez UE w sposób częsty, systematyczny i regularny jako stopa rozliczeniowa w celu obliczenia płatności w ramach walutowych transakcji terminowych lub umów swap. Ponadto aby Komisja miała dostęp do wszystkich elementów niezbędnych do określenia wskaźników referencyjnych podlegających wyłączeniu, ESMA i EBC mają obowiązek przekazać je wraz z odnośnymi informacjami i opiniami dotyczącymi szczegółowych kryteriów wyłączenia.

Co więcej, aby monitorować zasadność nowo wprowadzonych wyłączeń, właściwe organy i podmioty nadzorowane mają obowiązek regularnie przekazywać Komisji sprawozdania ze stosowania podlegających wyłączeniu wskaźników referencyjnych przez unijne przedsiębiorstwa oraz ze zmian bilansów podmiotów nadzorowanych pod względem ekspozycji na wahania kursów walut państw trzecich.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**zmieniające rozporządzenie (UE) 2016/1011 w odniesieniu do wyłączenia dotyczącego niektórych walutowych wskaźników referencyjnych państw trzecich i wyznaczenia zastępczych wskaźników referencyjnych dla niektórych wycofywanych wskaźników referencyjnych**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
 uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
 uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
 po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
 uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁵,
 stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
 a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Aby zabezpieczyć się przed ekspozycją na wahania kursów walut, które nie są łatwo wymienialne lub podlegają kontroli dewizowej, przedsiębiorstwa w Unii zawierają walutowe transakcje terminowe lub swapowe bez obowiązku dostawy. Dzięki tym instrumentom ich użytkownicy mogą zabezpieczyć się przed wahaniami kursów walut, które nie są łatwo wymienialne na walutę bazową, np. na dolara lub na euro. Brak dostępności kasowych kursów walutowych (*spot*) w celu obliczenia płatności należnych na podstawie walutowych transakcji terminowych i swapowych miałby negatywny wpływ na przedsiębiorstwa w Unii, które prowadzą wywóz na rynki wschodzące lub posiadają aktywa na tych rynkach, oraz naraziłby je w związku z tym na ekspozycję na wahania walut rynków wschodzących. Po upływie okresu przejściowego, o którym mowa w art. 51 ust. 4a i 4b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011⁶, nie będzie można dłużej korzystać z kasowych kursów walutowych (*spot*) ustalonych przez innego niż bank centralny administratora z państwa trzeciego.
- (2) Aby umożliwić przedsiębiorstwom w Unii dalsze prowadzenie ich działalności, a jednocześnie złagodzić ryzyko walutowe, z zakresu zastosowania rozporządzenia (UE) 2016/1011 należy wyłączyć kursy kasowe, które stosuje się w transakcjach terminowych lub swapowych bez obowiązku dostawy do obliczania płatności wynikających z umów.

⁵ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywę 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (Dz.U. L 171 z 29.6.2016, s. 1).

- (3) Aby ustalić określone kursy kasowe państw trzecich, które powinny zostać wyłączone z zakresu zastosowania rozporządzenia (UE) 2016/1011, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do wyłączenia kasowych kursów walutowych (*spot*) walut niewymienialnych, jeżeli taki kurs kasowy stosuje się do obliczenia płatności wynikających z walutowych transakcji terminowych lub swapowych bez obowiązku dostawy. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup ekspertów Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (4) Urząd nadzoru finansowego Zjednoczonego Królestwa (Financial Conduct Authority, FCA) zapowiedział, że z końcem 2021 r. przestanie opracowywać jeden z najważniejszych wskaźników referencyjnych stóp procentowych, londyńską międzybankową stopę procentową (LIBOR). Po dniu 31 grudnia 2021 r., tj. po zakończeniu okresu przejściowego w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii, LIBOR przestanie kwalifikować się jako kluczowy wskaźnik referencyjny. Zaprzestanie opracowywania LIBOR może jednak wywołać negatywne skutki, które spowodują poważne zakłócenie funkcjonowania rynków finansowych w Unii. W Unii istnieje grupa umów w obszarze instrumentów dłużnych, pożyczek, lokat terminowych i instrumentów pochodnych odnoszących się do LIBOR, których termin zapadalności przypada po dniu 31 grudnia 2021 r. i które nie zawierają należytych rezerwowych postanowień umownych na wypadek zaprzestania opracowywania LIBOR. Wielu z tych umów nie można renegocjować w celu włączenia do nich rezerwowych postanowień umownych przed dniem 31 grudnia 2021 r. Zaprzestanie opracowywania LIBOR może w związku z tym wywołać poważne zakłócenia funkcjonowania rynków finansowych w Unii.
- (5) Aby umożliwić uporządkowane wygasanie umów, w których korzysta się z powszechnie stosowanego wskaźnika referencyjnego, którego zaprzestanie opracowywania może wywołać negatywne skutki w postaci poważnego zakłócenia funkcjonowania rynków finansowych w UE, i których to umów nie można renegocjować w celu uwzględnienia rezerwowej stopy umownej przed wycofaniem tego wskaźnika referencyjnego, należy określić ramy, które miałyby zastosowanie w przypadku zaprzestania opracowywania takich wskaźników referencyjnych. We wspomnianych ramach należy uwzględnić mechanizm, którego celem będzie dostosowanie takich umów do odpowiednich zastępczych wskaźników referencyjnych. Zastępcze wskaźniki referencyjne powinny umożliwiać uniknięcie niemożności wywiązania się z umów, co mogłoby wywołać negatywne skutki, które spowodują poważne zakłócenie funkcjonowania rynków finansowych w Unii.
- (6) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do wyznaczenia zastępczego wskaźnika referencyjnego, który należy zastosować w kontekście wygaśnięcia umów, których nie renegocjonowano przed dniem zaprzestania publikacji wycofywanego wskaźnika referencyjnego. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie

z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁷. Aby zachować pewność prawa, Komisja powinna korzystać z tych uprawnień wykonawczych wyłącznie w przypadku ściśle określonych zdarzeń uruchamiających, które wyraźnie wskazują na to, że administrowanie wskaźnikiem referencyjnym, który ma zostać zastąpiony, i jego publikacja ustaną zupełnie.

- (7) W razie potrzeby Komisja powinna – w odpowiedniej chwili – przyjąć zalecenie, w którym zachęci państwa członkowskie do przyjęcia w prawie krajowym stopy zastępczej dla wycofywanego wskaźnika referencyjnego do celów umów zawartych przez podmioty, które nie są podmiotami nadzorowanymi podlegającymi rozporządzeniu (UE) 2016/1011. Aby uwzględnić wzajemne połączenia między umowami, Komisja powinna mieć możliwość zalecenia, by krajowe stopy zastępcze były identyczne ze stopą zastępczą wyznaczoną przez Komisję dla umów, których stronami są podmioty nadzorowane.
- (8) Komisja powinna korzystać ze swoich uprawnień wykonawczych wyłącznie wtedy, gdy uzna, że zaprzestanie opracowywania wskaźnika referencyjnego może wywołać negatywne skutki, które spowodują poważne zakłócenie funkcjonowania rynków finansowych w Unii. Komisja powinna również korzystać ze swoich uprawnień wykonawczych wyłącznie wtedy, gdy stanie się jasne, że nie można przywrócić reprezentatywności danego wskaźnika referencyjnego lub że wskaźnik referencyjny nie będzie już nigdy dłużej publikowany.
- (9) Stosowanie takiego zastępczego wskaźnika referencyjnego powinno być możliwe wyłącznie w przypadku umów, których nie renegocjowano przed datą zaprzestania opracowywania danego wskaźnika referencyjnego. Stosowanie zastępczego wskaźnika referencyjnego wyznaczonego przez Komisję należy zatem ograniczyć wyłącznie do umów, które podmioty nadzorowane zawarły przed dniem wejścia w życie aktu wykonawczego, w którym Komisja wyznaczyła zastępczy wskaźnik referencyjny. Mając ponadto na uwadze, że celem takiego aktu wykonawczego będzie zapewnienie ciągłości umów, wyznaczenie zastępczego wskaźnika referencyjnego nie powinno mieć wpływu na umowy, które zawierają już właściwe rezerwowe postanowienia umowne.
- (10) Korzystając z uprawnień wykonawczych do wyznaczania zastępczego wskaźnika referencyjnego, Komisja powinna uwzględnić zalecenia grup roboczych sektora prywatnego, które działają pod nadzorem banku centralnego odpowiedzialnego za walutę, w której denominowane są stopy procentowe określone w zastępczym wskaźniku referencyjnym, w odniesieniu do stóp zastępczych, które zdaniem takich grup należy zastosować w istniejących instrumentach finansowych i umowach, w których zastosowano wycofywany wskaźnik referencyjny. Zalecenia te powinny opierać się na szeroko zakrojonych konsultacjach publicznych i wiedzy fachowej oraz odzwierciedlać konsensus użytkowników wskaźników referencyjnych w zakresie najwłaściwszych stóp zastępczych dla wycofywanego wskaźnika referencyjnego stóp procentowych.
- (11) Ponieważ głównym celem tych uprawnień wykonawczych jest zagwarantowanie pewności prawa dla podmiotów nadzorowanych, które zawarły nadal ważne umowy, w których powołano się na wycofywany wskaźnik referencyjny, organy właściwe dla podmiotów nadzorowanych stosujących wycofywany wskaźnik referencyjny powinny

⁷

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

monitorować zmiany w portfelach odziedziczonych umów między kontrahentami takich umów oraz corocznie przekazywać Komisji i Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) sprawozdania ze swoich ustaleń.

- (12) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) 2016/1011.
- (13) Mając na uwadze, że z dniem 1 stycznia 2021 r. LIBOR przestanie być kluczowym wskaźnikiem referencyjnym w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2016/1011, niniejsze rozporządzenie powinno niezwłocznie wejść w życie,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2016/1011

- 1) W art. 2 wprowadza się następujące zmiany:
- a) w ust. 2 dodaje się lit. i) w brzmieniu:

„i) walutowego wskaźnika referencyjnego, który Komisja wyznaczyła zgodnie z ust. 3.”;
 - b) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Komisja może wyznaczyć walutowe wskaźniki referencyjne administrowane przez administratorów mających siedzibę lub miejsce zamieszkania poza Unią, jeżeli spełniono wszystkie następujące kryteria:

 - a) walutowy wskaźnik referencyjny odnosi się do kursu kasowego waluty państwa trzeciego, która nie podlega swobodnej wymianie;
 - b) podmioty nadzorowane stosują walutowy wskaźnik referencyjny w sposób częsty, systematyczny i regularny w ramach instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia przed wahaniami kursów waluty państwa trzeciego;
 - c) walutowy wskaźnik referencyjny stosuje się jako stopę rozliczeniową w celu obliczenia płatności wynikającej z instrumentu pochodnego, o którym mowa w lit. b), w walucie innej niż waluta o ograniczonej wymienialności, o której mowa w lit. a).

4. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 49, aby sporządzić i – w stosownych przypadkach – aktualizować wykaz walutowych wskaźników referencyjnych, które spełniają kryteria określone w ust. 3. Organy właściwe dla podmiotów nadzorowanych, które stosują walutowe wskaźniki referencyjne państw trzecich wyznaczone przez Komisję zgodnie z ust. 3, co najmniej raz na dwa lata zawiadamiają Komisję i ESMA o liczbie instrumentów pochodnych, w ramach których stosuje się odnośny walutowy wskaźnik referencyjny w celu zabezpieczenia przed wahaniami kursu waluty państwa trzeciego.”;
- 2) dodaje się art. 23a w brzmieniu:

„Artykuł 23a

Obowiązkowe zastąpienie wskaźnika referencyjnego

- 1) Komisja może wyznaczyć zastępczy wskaźnik referencyjny dla wskaźnika referencyjnego, który przestanie być publikowany, jeżeli zaprzestanie

publikowania takiego wskaźnika może wywołać poważne zakłócenia funkcjonowania rynków finansowych w Unii i o ile wystąpiło którekolwiek z poniższych zdarzeń:

- a) organ właściwy dla administratora tego wskaźnika referencyjnego wydał publiczne oświadczenie lub opublikował informacje, w których wskazał, że nie można przywrócić zdolności tego wskaźnika referencyjnego do pomiaru danego rynku lub danych realiów gospodarczych w drodze żadnego z działań naprawczych, o których mowa w art. 23;
 - b) administrator wskaźnika referencyjnego wydał publiczne oświadczenie lub opublikował informacje – bądź wydano takie publiczne oświadczenie lub opublikowano takie informacje w imieniu tego administratora – w których wskazał, że ten administrator na stałe lub na czas nieoznaczony zaprzestał lub zaprzestanie opracowywania tego wskaźnika referencyjnego, pod warunkiem że w chwili wydania oświadczenia lub publikacji informacji nie było żadnego następcy administratora, który miałby w dalszym ciągu opracowywać wskaźnik referencyjny;
 - c) organ właściwy dla administratora wskaźnika referencyjnego lub podmiot, który wykonuje względem administratora tego wskaźnika uprawnienia syndyka lub organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, wydał publiczne oświadczenie lub opublikował informacje, w których wskazał, że administrator tego wskaźnika referencyjnego na stałe lub na czas nieoznaczony zaprzestał lub zaprzestanie opracowywania tego wskaźnika referencyjnego, pod warunkiem że w chwili wydania oświadczenia lub publikacji informacji nie było żadnego następcy administratora, który miałby w dalszym ciągu opracowywać ten wskaźnik referencyjny.
- 2) Zastępczy wskaźnik referencyjny z mocy prawa zastępuje wszystkie odniesienia do wskaźnika referencyjnego, którego publikacji zaprzestano, w instrumentach finansowych, umowach finansowych i pomiarach wyników funduszy inwestycyjnych, o ile spełniono wszystkie poniższe warunki:
- a) te instrumenty i umowy finansowe oraz pomiary wyników zawierają odniesienia do wskaźnika referencyjnego, którego publikacji zaprzestano przed dniem wejścia w życie aktu wykonawczego, w którym wyznaczono zastępczy wskaźnik referencyjny;
 - b) w tych instrumentach i umowach finansowych oraz pomiarach wyników nie przewidziano żadnych odpowiednich postanowień rezerwowych.
- 3) Komisja przyjmuje akty wykonawcze w celu wyznaczenia zastępczego wskaźnika referencyjnego zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 50 ust. 2, o ile spełniono jeden z warunków określonych w ust. 1. Przyjmując akt wykonawczy, o którym mowa w ust. 1, Komisja uwzględnia zalecenia grupy roboczej ds. alternatywnych stóp referencyjnych, która działa pod nadzorem banku centralnego odpowiedzialnego za walutę, w której denominowane są stopy procentowe określone w zastępczym wskaźniku referencyjnym, o ile takie zalecenia są dostępne.
- 4) Organy właściwe dla podmiotów nadzorowanych, które stosują wskaźnik referencyjny wyznaczony przez Komisję, monitorują, czy akty wykonawcze przyjęte na podstawie ust. 1 zminimalizowały ryzyko niemożności wywiązania

się z umów lub innego rodzaju negatywny wpływ na wzrost gospodarczy i inwestycje w Unii. Organy te co roku przekazują Komisji i ESMA stosowne sprawozdania.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*